

16. Odpoveď ministra životného prostredia Slovenskej republiky P. Žigu na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky M. Hubu podanú 4. septembra 2015 vo veci predsedníctva Slovenskej republiky v Rade Európskej únie

MINISTER
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PETER ŽIGA

SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 06-10-2015		
Číslo spisu: PREDS-717/2015		
Listy: 1/4	Prílohy: —	
RZ	ZH	LU

Bratislava 30. september 2015
Číslo: 6899/2015-min

Vážený pán poslanec,

v prílohe Vám zasielam odpoveď na Vašu interpeláciu týkajúcu sa prípravy rezortu na úlohu lídra EÚ v druhom polroku 2016, ktorú mi pod číslom PREDS-656/2015 postúpil predseda Národnej rady Slovenskej republiky.

S úctou

Vážený pán
Mikuláš Huba
poslanec
Národná rada Slovenskej republiky
Bratislava

Na vedomie:
Vážený pán
Peter Pellegrini
predseda
Národná rada Slovenskej republiky
Bratislava

1. Aké budú priority Vášho rezortu v rámci slovenského predsedníctva v Rade EÚ?

Priority rezortu sa budú odvíjať od materiálu „Východiská 18-mesačného programu Rady EÚ – príspevok Slovenskej republiky“, ktorý bol schválený uznesením vlády SR č. 354 z 1. júla 2015. Uvedený materiál vytvára rámec pre formulovanie programu slovenského predsedníctva v 2. polroku 2016.

Holandské kráľovstvo, Slovenská republika a Maltská republika sa zhodujú na tom, že medzi prioritné témy v oblasti politik životného prostredia by mali patriť koncept obehového hospodárstva, spravovanie odpadov, ako aj ochrana vôd, biodiverzity a kvality ovzdušia. Partneri zároveň budú úzko spolupracovať v rámci relevantných medzinárodných podujatí vyplývajúcich z medzinárodných dohovorov v oblasti životného prostredia a v prípade potreby vytvoria spoločné tímy pre efektívnu koordináciu a zlepšenie spolupráce.

Slovenská republika bude v programe Tria presadzovať integráciu životného prostredia, zmeny klímy a trvalo udržateľného rozvoja do rôznych oblastí politik s cieľom napomôcť zlepšeniu stavu životného prostredia a kvality ľudského života, a zároveň s cieľom stimulovať inovácie, tvorbu pracovných miest a zelený rast. Dôležitou súčasťou tejto politiky je aj posilnenie implementácie trvalo udržateľného obhospodarovania lesov v Európe z hľadiska dosiahnutia vyváženej a stabilnej kontinuity všetkých hospodárskych, environmentálnych, kultúrnych a sociálnych funkcií lesov.

2. Kam chcete Európsku úniu „posunúť“ počas šiestich mesiacov nášho predsedníctva v Rade EÚ?

Za úspešné predsedníctvo sa považuje predsedníctvo schopné posunúť dopredu spoločnú európsku agendu a priniesť hmatateľné výsledky, či už v podobe dosiahnutia pokroku pri rokovaní alebo schválenej legislatívy. Úlohou predsedníckej krajiny je teda zabezpečiť pokrok legislatívneho procesu v Rade EÚ na všetkých rozhodovacích stupňoch – od pracovnej skupiny, cez Výbor stálych predstaviteľov, po rokovania jednotlivých formácií Rady – pričom vedie a riadi diskusiu i rokovania na všetkých spomínaných úrovniach. Výnimkou je Rada pre zahraničné veci, ktorej predsedá vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku.

Ďalšia neopomenuteľná úloha predsedníckej krajiny spočíva v zastupovaní Rady EÚ na rokovaníach s Európskou komisiou, ktorá má právomoc legislatívnej iniciatívy, a s Európskym parlamentom, ktorý sa vďaka Lisabonskej zmluve stal plnohodnotným partnerom v rámci riadneho legislatívneho procesu¹ (štandard v cca 83 oblastiach, t.j. pri dominantnej časti politik). V uplynulom období vzrástol počet trojstranných rokovaní, tzv. trialógov, ktoré napomáhajú dosiahnutiu dohody medzi inštitúciami².

Predsednícka krajina je pritom v roli neutrálneho vyjednávača alebo tzv. férového sprostredkovateľa (honest broker). S tým súvisí, že predsednícka pozícia sa nevyužíva

¹ V legislatívnom období 2009-2014 bolo týmto postupom prijatých takmer 90% legislatívnych návrhov, prevažne v 1. čítaní.

² V legislatívnom období 2009-2014 sa uskutočnilo vyše 1500 trialógov. Ich počet k jednotlivým legislatívnym návrhom býva rôznych, no spravidla sa hýbe v rozmedzí jedného až štyroch stretnutí, pri prierezových témach to býva viac. Napr. pri rokovaníach o Viacročnom finančnom rámci 2014-2020 sa konalo vyše 360 trialógov počas rokov 2012-2014.

na riešenie národných problémov či záujmov. Možno ale upriamiť pozornosť a diskusiu na témy, ktoré sú z pohľadu predsedníckej krajiny dôležité a ktoré majú pridanú hodnotu pre EÚ ako celok. V tomto kontexte sa predpokladá, že aj špecifické priority slovenského predsedníctva budú v súlade so Strategickým programom EÚ a zároveň konzultované s Európskou komisiou a Európskym parlamentom.

Na základe uvedeného a v zmysle prvej otázky očakávam pokrok pri rokovaní o revidovanom návrhu pre obehové hospodárstvo, vrátane odpadového balíka, ktorý Európska komisia plánuje predložiť na jeseň 2015, pričom finalizácia rokovaní na úrovni Rady je možná koncom roka 2016, zároveň sa očakávajú aj rokovania k legislatívnemu návrhu na reformovanú schému obchodovania s emisnými povolenkami, legislatívu v oblasti mimo schémy obchodovania s emisnými povolenkami a ďalšiu dodatočnú legislatívu, ktorá bude zameraná na implementáciu klimaticko-energetického balíčka. Samozrejme, ďalšie legislatívne, ako aj nelegislatívne aktivity, sa budú odvíjať od samotného Pracovného programu Európskej komisie na rok 2016, ktorý by mal byť predstavený koncom tohto roka.

Zároveň by som chcel upozorniť aj na ďalšie špecifikum rezortu životného prostredia a to reprezentovanie, prípravu a koordináciu pozícií EÚ na multilaterálnych rokovaníach. Ako príklad spomeniem, že počas SK PRES sa uskutočnia v rezorte životného prostredia stretnutia na vysokej politickej úrovni k trvalo udržateľnému rozvoju, ktoré gesturuje MZVaEZ SR, na ktorých však rezort MŽP SR bude tiež aktívne participovať (júl 2016, New York); Konferencia zmluvných strán dohovoru o zmene klímy, ako aj stretnutie, ktoré bude predchádzať samotnému rokovaniu konferencie - tzv. Pre-COP (október resp. november 2016, Maroko, Marakéš); Konferencia zmluvných strán k Dohovoru o biologickej diverzite, ako aj rokovanie Kartagénskeho a Nagojského protokolu (december 2016, Kankún, Mexiko), ako aj mnohé ďalšie medzinárodné rokovania v rámci dohovoru o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín, stáleho výboru Bernského dohovoru, pracovnej skupiny k PRTR, Montrealského protokolu, Dohovoru EHK OSN o diaľkovom znečistení ovzdušia prechádzajúcim hranicami štátov, pracovnej skupiny k ESPOO dohovoru, 9. zasadnutia Konferencie zmluvných strán Helsinského dohovoru, 22. zasadnutia Výboru pre environmentálnu politiku EHK OSN. Na všetkých uvedených rokovaníach bude musieť Slovenská republika, v pozícií predsedníckej krajiny, hájiť spoločnú pozíciu EÚ, ktorá sa bude pripravovať v prevažnej miere pod taktovkou Slovenskej republiky.

3. Akými prostriedkami chcete dosiahnuť vyššie uvedené ciele počas nášho predsedníctva v Rade EÚ (rokovanie na vládnej/ ministerskej/ expertnej úrovni, odborné konferencie, návrhy dokumentov, programov a pod.) ?

Rezort životného prostredia bude počas predsedníctva uskutočňovať množstvo podujatí na všetkých úrovniach. V prípade legislatívnych, ako aj nelegislatívnych aktivít, sa budú uskutočňovať v Bruseli rokovania pracovných skupín Rady EÚ pre životné prostredie a pre medzinárodné otázky v oblasti životného prostredia. Predpokladám okolo 100 takýchto stretnutí. Uvedené rokovania budú expertné rokovania, ktoré budú pripravovať rokovania Rád ministrov životného prostredia. Rovnako sú naplánované dve stretnutia Rád ministrov životného prostredia členských štátov EÚ – jedno v Bruseli a jedno v Luxemburgu. Pokiaľ ide o rokovania na Slovensku, plánuje sa organizovať jedno neformálne stretnutie ministrov životného prostredia členských štátov EÚ v mesiaci júl, kde budú prizvaní aj zástupcovia UNEP, EEA, OECD, ako aj prístupujúce krajiny. Uvedenému stretnutiu bude predchádzať aj samotná ministerská konferencia o vodách. Medzi ďalšie podujatia na vysokej úrovni bude patriť aj Workshop k zelenému rastu. Zároveň sa na Slovensku uskutoční aj približne 20

rokovaní expertov jednotlivých oblastí napr. k problematike vôd, SEA a EIA, IMPEL, zmene klímy, geológie a ochrane prírody.

4. Aké ukazovatele plánujete použiť na meranie úspešnosti pôsobenia Vášho rezortu v rámci predsedníctva v Rade EÚ?

Ako som už poznamenal, za úspešné predsedníctvo sa považuje predsedníctvo schopné posunúť dopredu spoločnú európsku agendu a priniesť hmatateľné výsledky, či už v podobe dosiahnutia pokroku pri rokovaní alebo schválenej legislatívy. V prípade rokovaní dohovorov, resp. pracovných skupín, bude ukazovateľom pokrok v implementácii dohovorov v podobe schválených dokumentov a stanovísk počas predmetných rokovaní. Za úspešné bude považované aj to, ak sa do výsledných znení dokumentov dosiahne presadenie stanovísk EÚ, ktoré bude SK PRES v mene EÚ presadzovať počas príslušných rokovaní dohovorov.

5. Ako plánujete zapojiť do prípravy a priebehu slovenského predsedníctva v Rade EÚ mimovládne subjekty?

V mesiaci júl prebehlo stretnutie so zástupcami mimovládnych organizácií o ich zapojenie do Workshopu k zelenému rastu, zároveň sa plánuje aj využívanie expertíz týchto organizácií pri rokovaní dohovorov napr. v prípade CITES. Navyiac, predsednícky štát pravidelne pred rokovaniami formálnych Rád organizuje stretnutie s tzv. Green 10, kde sa s uvedenými organizáciami diskutuje o aktuálnych témach.

Nástrojom spolupráce s mimovládnyimi organizáciami a vzdelávacími inštitúciami je aj dotačný mechanizmus Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR. Z neho sa budú financovať odborné semináre či konferencie na témy súvisiace so slovenským predsedníctvom.

6. Aké budú verejné prístupové výstupy z pôsobenia / dosiahnutých výsledkov Vášho rezortu v rámci nášho predsedníctva v Rade EÚ a kde sa s nimi bude mať verejnosť oboznámiť?

Aktuálne informácie budú pravidelne zverejňované buď na internetovej stránke venovanej SK PRES, resp. na stránkach MŽP SR. Zároveň predpokladám, že na konci predsedníctva MZVaEZ SR predloží na rokovanie vlády SR sumárny dokument s výsledkami SK PRES.